Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 26ης Ιανουαρίου 2017*

«Αίτηση αναίρεσης — Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Βελγική, γερμανική, γαλλική, ιταλική, ολλανδική και αυστριακή αγορά ειδών υγιεινής — Συντονισμός τιμών πώλησης και ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών — Υποχρέωση αιτιολόγησης»

Στην υπόθεση C-613/13 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσης δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ασκήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2013,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους F. Castillo de la Torre και F. Ronkes Agerbeek, καθώς και από την J. Norris-Usher, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Keramag Keramische Werke GmbH**, πρώην Keramag Keramische Werke AG, με έδρα το Ratingen (Γερμανία),

η **Koralle Sanitärprodukte GmbH**, με έδρα το Vlotho (Γερμανία),

η **Koninklijke Sphinx BV**, με έδρα το Μάαστριχτ (Κάτω Χώρες),

η **Allia SAS**, με έδρα την Avon (Γαλλία),

η **Produits Céramiques de Touraine SA**, με έδρα το Selles-sur-Cher (Γαλλία),

η **Pozzi Ginori SpA**, με έδρα το Μιλάνο (Ιταλία),

η **Sanitec Europe Oy**, με έδρα το Ελσίνκι (Φινλανδία),

εκπροσωπούμενες από τον J. Killick, barrister, τον P. Lindfelt, advokat, και τον K. Struckmann, Rechtsanwalt,

πρωτοδίκως προσφεύγουσες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (εισηγητή) και F. Biltgen, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: K. Malacek, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 10ης Σεπτεμβρίου 2015,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Νοεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την υπό κρίση αίτηση αναίρεσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), στο μέτρο που, με αυτήν, ακυρώθηκε εν μέρει η απόφαση C(2010) 4185 τελικό, της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39092 – Εγκαταστάσεις λουτρών) (στο εξής: επίδικη απόφαση).

2 Οι Keramag Keramische Werke GmbH, πρώην Keramag Keramische Werke AG, Koralle Sanitärprodukte GmbH, Koninklijke Sphinx BV, Allia SAS, Produits Céramiques de Touraine SA, Pozzi Ginori SpA και Sanitec Europe Oy (στο εξής, από κοινού: πρωτοδίκως προσφεύγουσες) ζητούν επίσης, στο πλαίσιο ανταναίρεσης, να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, στο μέτρο που, με αυτήν, απορρίφθηκε το αίτημά τους για ακύρωση της επίδικης απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η συμμετοχή τους σε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού στην ιταλική αγορά ειδών υγιεινής.

Το ιστορικό της διαφοράς και η απόφαση της Επιτροπής

3 Το ιστορικό της διαφοράς έχει ήδη εκτεθεί στις σκέψεις 1 έως 26 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψιστεί ως εξής.

4 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3), στον τομέα των ειδών υγιεινής. Κατά την Επιτροπή, η παράβαση αυτή, στην οποία μετείχαν 17 επιχειρήσεις, ανάμεσά τους και οι αναιρεσείουσες, τελέστηκε σε διάφορες περιόδους κατά το χρονικό διάστημα από τις 16 Οκτωβρίου 1992 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004, υπό τη μορφή ενός πλέγματος αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας.

5 Στις 15 Ιουλίου 2004 η Masco Corp. και οι θυγατρικές της, μεταξύ των οποίων η Hansgrohe AG, που κατασκευάζει βρύσες μπάνιου και η Hüppe GmbH, που κατασκευάζει ντουζιέρες, ενημέρωσαν την Επιτροπή για την ύπαρξη σύμπραξης στον τομέα των ειδών υγιεινής και ζήτησαν να μην τους επιβληθεί πρόστιμο, δυνάμει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3), ή, τουλάχιστον, να τους επιβληθεί μειωμένο πρόστιμο. Στις 2 Μαρτίου 2005 η Επιτροπή έλαβε απόφαση περί υπό όρους μη επιβολής προστίμου στη Masco Corp.

6 Στις 9 και 10 Νοεμβρίου 2004 η Επιτροπή διενήργησε αιφνίδιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις διαφόρων εταιριών και εθνικών επαγγελματικών ενώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ειδών υγιεινής. Αφού απέστειλε, κατά το χρονικό διάστημα από τις 15 Νοεμβρίου 2005 έως τις 16 Μαΐου 2006, αιτήσεις παροχής πληροφοριών στις εν λόγω εταιρίες και ενώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονταν ορισμένες από τις προσφεύγουσες στην υπόθεση Τ-379/10, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 26 Μαρτίου 2007, ανακοίνωση αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε και στις τελευταίες. Κατά το χρονικό διάστημα από τις 15 Νοεμβρίου 2004 έως τις 20 Ιανουαρίου 2006, ορισμένες επιχειρήσεις, όχι όμως οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, ζήτησαν είτε να μην τους επιβληθεί πρόστιμο είτε να μειωθεί το ποσό των προστίμων τους.

7 Στις 23 Ιουνίου 2010 η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση, αφού προηγουμένως είχε διεξαγάγει, από τις 12 έως τις 14 Νοεμβρίου 2007, ακρόαση με συμμετοχή της προσφεύγουσας της υπόθεσης Τ-381/10, είχε αποστείλει, στις 9 Ιουλίου 2009, σε διάφορες εταιρίες, μεταξύ των οποίων ορισμένες από τις προσφεύγουσες της υπόθεσης Τ-379/10 και η προσφεύγουσα της υπόθεσης Τ-381/10, έκθεση πραγματικών περιστατικών, εφιστώντας την προσοχή τους σε ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία σκόπευε να στηριχθεί για την έκδοση τελικής απόφασης, και, τέλος, είχε διαβιβάσει, κατά το χρονικό διάστημα από τις 19 Ιουνίου 2009 έως τις 8 Μαρτίου 2010, σε διάφορες εταιρίες, μεταξύ των οποίων ορισμένες από τις προσφεύγουσες της υπόθεσης Τ-379/10 και η προσφεύγουσα της υπόθεσης Τ-381/10, αιτήσεις παροχής πρόσθετων πληροφοριών.

8 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι η διαπιστωθείσα παράβαση συνίστατο, πρώτον και κύριον, στον συντονισμό, εκ μέρους των κατασκευαστών ειδών υγιεινής, ετήσιων αυξήσεων των τιμών και άλλων στοιχείων τιμολόγησης στο πλαίσιο τακτικών συναντήσεων εθνικών επαγγελματικών ενώσεων, δεύτερον, στον καθορισμό ή τον συντονισμό τιμών εξ αφορμής ειδικών περιστάσεων όπως η αύξηση του κόστους των πρώτων υλών, η εισαγωγή του ευρώ ή η λειτουργία νέων διοδίων και, τρίτον, στην αποκάλυψη και την ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών. Κατά την Επιτροπή, οι πρακτικές αυτές ακολουθούσαν ένα επαναλαμβανόμενο μοντέλο, το οποίο αποδείχθηκε ότι ήταν το ίδιο και στα έξι κράτη μέλη που κάλυπτε η έρευνά της. Ο κύκλος του καθορισμού των τιμών στον τομέα των ειδών υγιεινής ήταν ετήσιος, καθώς, πιο συγκεκριμένα, οι κατασκευαστές κατάρτιζαν τους τιμοκαταλόγους τους, οι οποίοι παρέμεναν κατά κανόνα σε ισχύ για ένα έτος και χρησίμευαν ως βάση για τις εμπορικές τους σχέσεις με τους χονδρεμπόρους.

9 Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης ότι οι πρακτικές που περιγράφηκαν ανωτέρω αποτελούσαν μέρος ενός συνολικού σχεδίου με σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ των αποδεκτών της επίδικης απόφασης και παρουσίαζαν τα χαρακτηριστικά ενιαίας και διαρκούς παράβασης, η οποία κάλυπτε τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, ήτοι τις βρύσες μπάνιου, τις ντουζιέρες και τα εξαρτήματά τους, και τα κεραμικά μπάνιου (στο εξής: οι τρεις υποκατηγορίες προϊόντων), και είχε τελεστεί στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας. Η Επιτροπή επισήμανε, όσον αφορά την οργάνωση της σύμπραξης, ότι υπήρχαν εθνικές επαγγελματικές ενώσεις, επονομαζόμενες «συντονιστικά όργανα», των οποίων τα μέλη ασκούσαν δραστηριότητες και στις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, εθνικές επαγγελματικές ενώσεις, επονομαζόμενες «ενώσεις για περισσότερα προϊόντα», των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνταν σε τουλάχιστον δύο από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, καθώς και ενώσεις με εξειδικευμένο αντικείμενο και με μέλη των οποίων η δραστηριότητα σχετιζόταν με μία μόνον από αυτές τις υποκατηγορίες προϊόντων. Τέλος, διαπίστωσε ότι υπήρχε μια κεντρική ομάδα επιχειρήσεων οι οποίες μετείχαν στη σύμπραξη σε διάφορα κράτη μέλη και στο πλαίσιο τόσο των συντονιστικών οργάνων όσο και των ενώσεων για περισσότερα προϊόντα.

10 Οι προσφεύγουσες της υπόθεσης Τ-379/10, ήτοι οι Keramag Keramische Werke, Koninklijke Sphinx, Allia, Produits Céramiques de Touraine και Pozzi Ginori, κατασκεύαζαν κεραμικά μπάνιου, ενώ η Koralle Sanitärprodukte κατασκεύαζε ντουζιέρες. Κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, οι προσφεύγουσες της υπόθεσης Τ-379/10 ήταν όλες θυγατρικές της Sanitec Europe, προσφεύγουσας της υπόθεσης Τ-381/10, η οποία ήταν επίσης αποδέκτρια της επίδικης απόφασης. Στην απόφασή της, η Επιτροπή είχε χρησιμοποιήσει την ονομασία «Sanitec» για να δηλώσει από

κοινού τη Sanitec Europe, την Allia και τις θυγατρικές της, την Keramag Keramische Werke και τις θυγατρικές της, την Koninklijke Sphinx και την Pozzi Ginori. Καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής τους στην παράβαση που τους προσάπτεται, οι θυγατρικές της Sanitec Europe ήταν μέλη των ακόλουθων εθνικών επαγγελματικών ενώσεων κατασκευαστών ειδών υγιεινής, ήτοι της Vitreous China-group στο Βέλγιο, της IndustrieForum Sanitär, πρώην Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, της Arbeitskreis Baden und Duschen και της Fachverband Sanitärkeramische Industrie στη Γερμανία, της Association française des industries de céramique sanitaire (στο εξής: AFICS) στη Γαλλία, της Michelangelo στην Ιταλία, της Sanitair Fabrikanten Platform και της Stichting Verwarming en Sanitair στις Κάτω Χώρες και, τέλος, της Arbeitskreis Sanitärindustrie στην Αυστρία.

11 Όσον αφορά τη συμμετοχή των πρωτοδίκως προσφευγουσών στη διαπιστωθείσα παράβαση, η Επιτροπή έκρινε ότι, εφόσον η Sanitec Europe μετείχε μέσω των θυγατρικών της σε κάθε κράτος, καθ' όλη τη διάρκεια της προσαπτόμενης παράβασης, στις συμπαιγνιακές συναντήσεις της IndustrieForum Sanitär, της Arbeitskreis Sanitärindustrie, της Sanitair Fabrikanten Platform, της Stichting Verwarming en Sanitair και στις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo, δηλαδή οργάνων και ενώσεων των οποίων τα υπόλοιπα μέλη δραστηριοποιούνταν σε διάφορα από τα κράτη μέλη που αφορούσε η επίδικη απόφαση, έπρεπε να γίνει δεκτό ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες ανήκαν στην κεντρική ομάδα επιχειρήσεων και γνώριζαν, ή όφειλαν ευλόγως να γνωρίζουν, ότι η διαπιστωθείσα παράβαση, αφενός, σχετιζόταν τουλάχιστον με τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων και, αφετέρου, είχε μεγάλο γεωγραφικό εύρος, αφού εκτεινόταν στο έδαφος έξι κρατών μελών.

12 Για τον υπολογισμό του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε σε κάθε επιχείρηση, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, [στοιχείο] α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2). Το θεσμικό όργανο διευκρίνισε ότι υπολόγισε το βασικό ποσό του προστίμου στηριζόμενο, για κάθε επιχείρηση, στις πωλήσεις της ανά κράτος μέλος, πολλαπλασιαζόμενες με τον αριθμό των ετών συμμετοχής στη διαπιστωθείσα παράβαση σε σχέση με κάθε κράτος μέλος και κάθε υποκατηγορία προϊόντων χωριστά, οπότε ελήφθη υπόψη ότι ορισμένες επιχειρήσεις ασκούσαν δραστηριότητες μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη ή μόνον ως προς μία από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων.

13 Όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης, η Επιτροπή καθόρισε τον συντελεστή σε 15 %, λαμβάνοντας υπόψη τέσσερα κριτήρια εκτίμησης της εν λόγω παράβασης, ήτοι το είδος των προσαπτόμενων ενεργειών, τον συνδυασμό των μεριδίων αγοράς, τη γεωγραφική έκταση και την υλοποίηση της παράβασης. Επιπλέον, καθόρισε τον πολλαπλασιαστικό συντελεστή που έπρεπε να εφαρμοστεί ανάλογα με τη διάρκεια της παράβασης, σε 4,33 για την Keramag Keramische Werke ως προς τη Γερμανία, ώστε να αντιστοιχεί σε συμμετοχή τεσσάρων ετών και τεσσάρων μηνών στην παράβαση, σε 10 για την Keramag Keramische Werke ως προς την Αυστρία, ώστε να αντιστοιχεί σε δεκαετή συμμετοχή στην παράβαση, σε 3 για την Keramag Keramische Werke ως προς το Βέλγιο, ώστε να αντιστοιχεί σε τριετή συμμετοχή στην παράβαση, σε 8,75 για την Koralle Sanitärprodukte, ώστε να αντιστοιχεί σε συμμετοχή οκτώ ετών και δέκα μηνών στην παράβαση, σε 3 για την Koninklijke Sphinx ως προς το Βέλγιο, ώστε να αντιστοιχεί σε τριετή συμμετοχή στην παράβαση, σε 0,66 για την Allia ως προς τη Γαλλία, ώστε να αντιστοιχεί σε οκτάμηνη συμμετοχή στην παράβαση, σε 0,66 για την Produits Céramiques de Touraine ως προς τη Γαλλία, ώστε να αντιστοιχεί σε οκτάμηνη συμμετοχή στην παράβαση, και σε 5,33 για την Pozzi Ginori, ώστε να αντιστοιχεί σε συμμετοχή πέντε ετών και τεσσάρων μηνών στην παράβαση. Τέλος, προκειμένου να αποτρέψει τη συμμετοχή των οικείων επιχειρήσεων σε συμπαιγνιακές πρακτικές, όπως αυτές που αφορούσε η επίδικη απόφαση, η Επιτροπή αποφάσισε να αυξήσει κατά 15 % το βασικό ποσό του προστίμου.

14 Κατόπιν του καθορισμού του βασικού ποσού, η Επιτροπή εξέτασε αν συνέτρεχαν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις ικανές να δικαιολογήσουν προσαρμογή του βασικού ποσού. Ως προς τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες, έκρινε ότι δεν υφίσταντο ούτε επιβαρυντικές ούτε ελαφρυντικές περιστάσεις, οπότε, εφαρμόζοντας και το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών, τους επέβαλε τελικώς, με το άρθρο 2 της επίδικης απόφασης, πρόστιμο ύψους 57 690 000 ευρώ.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

15 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Σεπτεμβρίου 2010, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες άσκησαν δύο προσφυγές με αίτημα την ακύρωση της επίδικης απόφασης, προβάλλοντας, στην υπόθεση Τ-379/10, επτά λόγους ακύρωσης, και, στην υπόθεση Τ-381/10, εννέα λόγους ακύρωσης.

16 Στις 16 Δεκεμβρίου 2010 αποφασίστηκε από το Γενικό Δικαστήριο η συνεκδίκαση των ως άνω υποθέσεων προς διευκόλυνση της έγγραφης διαδικασίας και στις 23 Μαρτίου 2012 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.

17 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την πλειονότητα των λόγων που προέβαλαν οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, δεδομένου όμως ότι οι επτά λόγοι ακύρωσης στην υπόθεση Τ-379/10 αντιστοιχούσαν κατ' ουσίαν στους πέντε πρώτους, στον όγδοο και στον ένατο λόγο ακύρωσης στην υπόθεση Τ-381/10 και ότι το Γενικό Δικαστήριο ακολούθησε την αρίθμησή τους στην τελευταία αυτή υπόθεση, δέχθηκε εν τέλει το πρώτο και το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου. Ειδικότερα, αφού κατέληξε ότι η Επιτροπή εσφαλμένως είχε κρίνει, αφενός, ότι η Allia και η Produits Céramiques de Touraine είχαν μετάσχει στην επίμαχη παράβαση, και, αφετέρου, ότι Pozzi Ginori είχε μετάσχει στην παράβαση κατά το χρονικό διάστημα από τις 10 Μαρτίου 1996 έως τις 14 Σεπτεμβρίου 2001, ενώ η συμμετοχή της είχε αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμον μόνο για το διάστημα από τις 14 Μαΐου 1996 έως τις 9 Μαρτίου 2001, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το οικείο τμήμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, σημείο 6, της επίδικης απόφασης.

18 Όσον αφορά τη μείωση των προστίμων, το Γενικό Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τρίτος λόγος ακύρωσης τον οποίο προέβαλαν οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες έγινε εν μέρει δεκτός, ακύρωσε το άρθρο 2, παράγραφος 7, της επίδικης απόφασης, μειώνοντας το πρόστιμο που επιβλήθηκε στις πρωτοδίκως προσφεύγουσες σε 50 580 701 ευρώ.

Τα αιτήματα των διαδίκων

Η αίτηση αναίρεσης

19 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που, με το συγκεκριμένο σημείο, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης απόφασης σε σχέση με τις εξελίξεις στο πλαίσιο της AFICS και με την ευθύνη της Allia, της Produits Céramique de Touraine και της Sanitec Europe για τις εξελίξεις αυτές·

— να αναιρέσει εν όλω το σημείο 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης·

— αν το Δικαστήριο αποφανθεί το ίδιο οριστικώς επί της διαφοράς, να απορρίψει την προσφυγή ακύρωσης και ως προς το μέρος της που αφορά τις εξελίξεις στο πλαίσιο της AFICS και να επικυρώσει τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην Allia, την Produits Céramiques de Touraine και τη Sanitec Europe, και

— να καταδικάσει τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες στα έξοδα της παρούσας αναιρετικής δίκης και, αν το Δικαστήριο αποφανθεί οριστικώς επί της προσφυγής ακύρωσης, να τις καταδικάσει και στα έξοδα της πρωτόδικης διαδικασίας.

20 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες ζητούν από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης ως απαράδεκτη ή αβάσιμη, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Η ανταναίρεση

21 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες ζητούν από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει τα σημεία 1 και 3 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που, με την απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου ακύρωσης, με το οποίο υποστηρίχθηκε ότι η Επιτροπή δεν είχε εκθέσει ορθώς, στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, τις κατηγορίες εις βάρος της Pozzi Ginori και της Sanitec Europe σε σχέση με την Ιταλία·

— να ακυρώσει το άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο 6, της επίδικης απόφασης, στο μέτρο που, με το άρθρο αυτό, η Επιτροπή έκρινε ότι η Sanitec Europe και η Pozzi Ginori μετείχαν σε παράβαση στην ιταλική αγορά ή, επικουρικώς, να το ακυρώσει στο μέτρο που, με το ίδιο πάντοτε άρθρο, η Επιτροπή έκρινε ότι η Sanitec Europe και η Pozzi Ginori μετείχαν σε τέτοια παράβαση για άλλο χρονικό διάστημα, πέραν του διαστήματος από τις 12 Μαΐου 2000 έως τις 9 Μαρτίου 2001·

— να ακυρώσει το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχεία α′ και στ′, της επίδικης απόφασης ή, επικουρικώς, να μειώσει τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν δυνάμει του άρθρου αυτού στη Sanitec Europe ή στην εν λόγω εταιρία από κοινού και εις ολόκληρον με την Pozzi Ginori·

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολό των εξόδων ενώπιον του Δικαστηρίου, καθώς και σε εύλογο, κατά την κρίση του, μέρος των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν οι εταιρίες αυτές ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

22 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την ανταναίρεση ως απαράδεκτη και/ή αβάσιμη, και

— να καταδικάσει τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αίτησης αναίρεσης

Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης

23 Με τον πρώτο λόγο αναίρεσης, ο οποίος περιλαμβάνει πέντε σκέλη που αφορούν τις σκέψεις 112 έως 121 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης την οποία υπέχει και υπέπεσε σε πλείονα νομικά σφάλματα κατά την εξέταση των σχετικών με την επίμαχη παράβαση αποδεικτικών στοιχείων.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

24 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, κρίνοντας ότι, προς επίρρωση ενός αποδεικτικού στοιχείου, ειδικότερα δε μιας δήλωσης στην οποία προέβη η American Standard Inc. (στο εξής: Ideal Standard) στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας, ήταν απαραίτητο κάποιο αποδεικτικό στοιχείο που να επιβεβαιώνει τον συντονισμό των τιμών κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004. Όμως, όπως τονίζει το θεσμικό όργανο, η απαίτηση επίρρωσης των αποδεικτικών στοιχείων αποσκοπεί στον έλεγχο της αξιοπιστίας τους. Κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο, απαιτώντας οπωσδήποτε ένα δεύτερο έγγραφο προς επίρρωση συγκεκριμένου αποδεικτικού στοιχείου, χωρίς να ελέγξει αν το αποδεικτικό αυτό στοιχείο ήταν από μόνο του αξιόπιστο, ερμήνευσε όλως συσταλτικώς την απαίτηση επίρρωσης και παραβίασε την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων.

25 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι απαράδεκτο, στον βαθμό που, κατά την άποψή τους, πρώτον, η Επιτροπή καλεί το Δικαστήριο να ελέγξει τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου ως προς την επίρρωση και την αξιοπιστία της αίτησης επιείκειας την οποία είχε υποβάλει η Ideal Standard, και, δεύτερον, δεν είχαν προβληθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου τα επιχειρήματα σχετικά με την αξιοπιστία δήλωσης που υποβληθείσας στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας, παρότι δεν υπήρχε επίρρωσή της από δεύτερο αποδεικτικό στοιχείο. Εν πάση περιπτώσει, υποστηρίζουν ότι δεν προκύπτει από τη νομολογία ότι οι δηλώσεις οι οποίες γίνονται στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας μπορούν να θεωρηθούν σε τέτοιο σημείο αξιόπιστες, ώστε κανένα από τα στοιχεία τους να μην χρήζει επίρρωσης.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

26 Υπενθυμίζεται ότι η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την αποδεικτική ισχύ των στοιχείων της δικογραφίας δεν επιτρέπεται να τεθεί εν αμφιβόλω ενώπιον του Δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη των περιπτώσεων είτε παράβασης των κανόνων σχετικά με το βάρος και τη διεξαγωγή απόδειξης είτε παραμόρφωσης των εν λόγω στοιχείων (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Siemens κατά Επιτροπής, C-239/11 P, C-489/11 P και C-498/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:866, σκέψη 129 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Αντιθέτως, το ζήτημα αν το Γενικό Δικαστήριο τήρησε τους κανόνες σχετικά με το βάρος και τη διεξαγωγή απόδειξης στο πλαίσιο της εξέτασης όσων επικαλέστηκε η Επιτροπή, προκειμένου να τεκμηριώσει την ύπαρξη παράβασης των περί ανταγωνισμού κανόνων του δικαίου της Ένωσης, είναι νομικό ζήτημα που μπορεί να προβληθεί κατ' αναίρεση (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Siemens κατά Επιτροπής, C-239/11 P, C-489/11 P και C-498/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:866, σκέψη 130 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Όπως υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, όταν επιχείρηση που κατηγορείται ότι μετείχε σε σύμπραξη προβαίνει σε δήλωση της οποίας η ακρίβεια αμφισβητείται από πολλές άλλες κατηγορούμενες επιχειρήσεις, η δήλωση αυτή δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι αποδεικνύει επαρκώς την διάπραξη παράβασης εκ μέρους των τελευταίων, αν δεν τεκμηριώνεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία, εξυπακούεται όμως ότι ο απαιτούμενος βαθμός επίρρωσης μπορεί να είναι χαμηλότερος λόγω της αξιοπιστίας των σχετικών δηλώσεων (βλ., επίσης, απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Siemens κατά Επιτροπής, C-239/11 P, C-489/11 P και C-498/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:866, σκέψη 135).

29 Στις σκέψεις 117 και 118 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε απλώς τον ως άνω νομολογιακό κανόνα, στο μέτρο που, αφού διαπίστωσε ότι οι δηλώσεις της Ideal Standard στο πλαίσιο της αίτησής της για επιείκεια αμφισβητούνταν, έκρινε ότι οι οικείες δηλώσεις δεν

μπορούσαν, ως εκ τούτου, να θεωρηθούν επαρκείς για να αποδείξουν, αυτές και μόνον, ότι οι συζητήσεις κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004 είχαν περιεχόμενο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό.

30 Κατά συνέπεια, είναι αβάσιμα τα επιχειρήματα της Επιτροπής περί υπερβολικά συσταλτικής ερμηνείας της απαίτησης επίρρωσης.

31 Βάσει δε της νομολογίας που υπενθυμίστηκε στη σκέψη 26 της παρούσας απόφασης, είναι απαράδεκτα κατ' αναίρεση τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή προκειμένου να αμφισβητήσει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο κατόπιν της εξέτασης συγκεκριμένου αποδεικτικού στοιχείου, δηλαδή την αξιοπιστία και την αποδεικτική ισχύ που αναγνώρισε το Γενικό Δικαστήριο στις δηλώσεις στις οποίες προέβη η Ideal Standard στο πλαίσιο της αίτησής της για επιείκεια, δεδομένου ότι η Επιτροπή ούτε επικαλέστηκε ούτε απέδειξε πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών ή των αποδεικτικών στοιχείων.

32 Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτο και εν μέρει αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλος του πρώτου λόγου αναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

33 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε εσφαλμένως ότι η δήλωση της Ideal Standard έχρηζε επίρρωσης από άλλο αποδεικτικό στοιχείο, εν συνεχεία κακώς παρέλειψε να εξετάσει την αποδεικτική ισχύ της δήλωσης της Roca SARL (στο εξής: Roca) που κατατέθηκε μαζί με τη δική της αίτηση επιείκειας, παραπέμποντας στο χωρίο της επίδικης απόφασης όπου συνοψιζόταν η απάντηση της Roca στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007. Κατά την Επιτροπή όμως, αφενός η απάντηση εκείνη δεν είχε καν περιληφθεί στη δικογραφία και αφετέρου το Γενικό Δικαστήριο είχε καταλήξει σε διαμετρικά αντίθετο συμπέρασμα στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Roca κατά Επιτροπής (T-412/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:444), όπου η ίδια απάντηση περιλαμβανόταν στη δικογραφία. Επιπλέον, στις παράλληλες υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Villeroy & Boch Austria κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-373/10, T-374/10, T-382/10 και T-402/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:455), και της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Duravit κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-364/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:477), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, ορθώς κατά την Επιτροπή, ότι μια δήλωση στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας μπορεί να επιρρωννύεται από άλλη παρόμοια δήλωση και διαπίστωσε ότι οι δηλώσεις της Ideal Standard και της Roca επιβεβαίωναν η μία την άλλη, τουλάχιστον όσον αφορά τα χαμηλής ποιότητας προϊόντα.

34 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διατείνεται ότι, πρώτον, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι αναιτιολόγητη, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει την αποδεικτική ισχύ της δήλωσης στην οποία προέβη η Roca όταν υπέβαλε αίτηση επιείκειας, και αντ' αυτού παρέπεμψε, εκτός νοηματικού πλαισίου, στην απάντηση της Roca προς την ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, και δη στο χωρίο της επίδικης απόφασης όπου είχε συνοψιστεί αυτή η απάντηση. Δεύτερον, πάντοτε κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε μέρος της επίδικης απόφασης στηριζόμενο σε έγγραφο το οποίο δεν περιλαμβανόταν στη δικογραφία. Τρίτον, η ερμηνεία της απάντησης της Roca συνιστά παραμόρφωση αποδεικτικού στοιχείου, όπερ επιβεβαιώνεται από τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύθηκε το ίδιο στοιχείο στις τρεις προαναφερθείσες παράλληλες υποθέσεις. Τέταρτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι είναι νομικώς εσφαλμένη η κρίση την οποία διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι μια δήλωση στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας δεν είναι δυνατό να επιρρωννύεται από άλλη αντίστοιχη δήλωση.

35 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν ότι το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου είναι απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμο. Ειδικότερα, από τη στιγμή που οι δηλώσεις στις οποίες προέβη η Roca στο πλαίσιο της διαδικασίας για υπαγωγή στο καθεστώς επιείκειας δεν περιλαμβάνονταν στη δικογραφία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στο τελευταίο ότι στηρίχθηκε αποκλειστικώς στις σχετικές αιτιολογικές σκέψεις της επίδικης απόφασης. Όσον αφορά την απάντηση της Roca στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έσφαλε, βασιζόμενο στις σχετικές αιτιολογικές σκέψεις της επίδικης απόφασης, στις οποίες παρέπεμψαν και οι ίδιες. Τέλος, υποστηρίζουν ότι δεν συντρέχει περίπτωση παραμόρφωσης των αποδεικτικών στοιχείων, αφού πρόκειται για διαφορετικά στοιχεία τα οποία συζητήθηκαν με διαφορετικό τρόπο στο πλαίσιο διαφορετικών υποθέσεων.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

36 Διαπιστώνεται εισαγωγικώς ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, πρώτον, δεν αιτιολόγησε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δεύτερον, δεν έπρεπε να ακυρώσει εν μέρει την επίδικη απόφαση στηριζόμενο σε έγγραφο το οποίο δεν περιλαμβανόταν στη δικογραφία, τρίτον, παραμόρφωσε αποδεικτικά στοιχεία και, τέταρτον, υπέπεσε σε σφάλμα κατά την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την απόδειξη. Έτσι, αντιθέτως προς τα όσα ισχυρίζονται οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε απλώς την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών από το Γενικό Δικαστήριο ούτε επανέλαβε απλώς τα επιχειρήματα που είχε προβάλει ενώπιον του τελευταίου. Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου είναι παραδεκτό.

37 Όσον αφορά το βάσιμο του ίδιου σκέλους, υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ότι, όπως ήδη υπογραμμίστηκε στη σκέψη 26 της παρούσας απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να διαπιστώνει και να εκτιμά τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά, καθώς και να εκτιμά τα αποδεικτικά στοιχεία, υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης παραμόρφωσης αυτών των πραγματικών περιστατικών και των στοιχείων.

38 Επίσης, κατά πάγια νομολογία, απόκειται στον δικαστή της Ένωσης να αποφασίσει αν είναι αναγκαία η προσκόμιση κάποιου εγγράφου, ανάλογα με τις περιστάσεις της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού διαδικασίας οι οποίες έχουν εφαρμογή επί των αποδεικτικών μέσων. Όσον αφορά το Γενικό Δικαστήριο, από τον συνδυασμό του άρθρου 49 και του άρθρου 65, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, συνάγεται ότι η αίτηση προσκόμισης κάθε σχετικού με την υπόθεση εγγράφου καταλέγεται μεταξύ των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να διαταχθούν από το Γενικό Δικαστήριο σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 2ας Οκτωβρίου 2003, Salzgitter κατά Επιτροπής, C-182/99 P, EU:C:2003:526, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, Aristrain κατά Επιτροπής, C-196/99 P, EU:C:2003:529, σκέψη 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, Ensidesa κατά Επιτροπής, C-198/99 P, EU:C:2003:530, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και Corus UK κατά Επιτροπής, C-199/99 P, EU:C:2003:531, σκέψη 67 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

39 Τέλος, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν οφείλει μεν να αιτιολογεί ρητώς τις εκτιμήσεις του σχετικά με την αποδεικτική αξία κάθε αποδεικτικού στοιχείου που έχει υποβληθεί ενώπιόν του, ιδίως όταν κρίνει ότι αυτά στερούνται ενδιαφέροντος ή σημασίας για την επίλυση της διαφοράς, πλην όμως υποχρεούται, αφενός, να τηρεί τις γενικές αρχές και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το βάρος και τη διεξαγωγή απόδειξης, και, αφετέρου, να μην παραμορφώνει τα αποδεικτικά στοιχεία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-237/98 P, EU:C:2000:321, σκέψη 51).

40 Συναφώς, από τη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι, κατά την εξέταση της αποδεικτικής αξίας των δηλώσεων στις οποίες προέβη η Roca στο πλαίσιο της αίτησής της για επιείκεια, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε αποκλειστικώς στην αιτιολογική σκέψη 586 της επίδικης απόφασης, όπου συνοψίζεται η απάντηση της Roca στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007. Κατόπιν της εξέτασης αυτής, συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να βασιστεί μόνο στις δηλώσεις αυτές, ελλείψει άλλων στοιχείων που να τις επιρρωννύουν, προκειμένου να αποδείξει ότι αποφασίστηκε συντονισμός των κατώτατων τιμών κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004.

41 Ωστόσο, το Γενικό Δικαστήριο δεν έπρεπε να αρνηθεί να αναγνωρίσει οποιαδήποτε αποδεικτική αξία στις δηλώσεις που έκανε η Roca στο πλαίσιο της αίτησής της για επιείκεια, στηριζόμενο αποκλειστικώς στην προαναφερθείσα αιτιολογική σκέψη 586, όπου συνοψίζεται το περιεχόμενο άλλου εγγράφου, χωρίς να εξετάσει ούτε την αιτιολογική σκέψη 556 της επίδικης απόφασης, η οποία αφορά τις δηλώσεις αυτές, ούτε το περιεχόμενο των ίδιων των δηλώσεων.

42 Το Γενικό Δικαστήριο παρέβη, κατ' αυτόν τον τρόπο, τόσο την υποχρέωση αιτιολόγησης όσο και τους κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων.

43 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι δεν στερείται ερείσματος το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα κρίνοντας, στη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι μια δήλωση στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας δεν είναι δυνατό να επιρρωννύεται από άλλη αντίστοιχη δήλωση.

44 Πράγματι, επίρρωση σημαίνει ότι ένα αποδεικτικό στοιχείο ενισχύεται από ένα άλλο. Δεν υφίσταται, όμως, κανόνας στην έννομη τάξη της Ένωσης ο οποίος να αποκλείει το ενδεχόμενο το επιβεβαιωτικό αποδεικτικό στοιχείο να είναι της ίδιας φύσης με το στοιχείο που επιβεβαιώνεται, δηλαδή μια δήλωση στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας να επιρρωννύεται από άλλη αντίστοιχη δήλωση.

45 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα κρίνοντας, στη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή όφειλε να προσκομίσει πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία επειδή μια δήλωση στο πλαίσιο αίτησης επιείκειας δεν είναι δυνατό να επιρρωννύεται από άλλη αντίστοιχη δήλωση.

46 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, γίνεται δεκτό ότι το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου είναι βάσιμο, χωρίς να χρειάζεται να αποφανθεί το Δικαστήριο επί των άλλων επιχειρημάτων που προέβαλε η Επιτροπή προς στήριξη του σκέλους αυτού.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

47 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε, εν αντιθέσει προς πάγια νομολογία, την απαίτηση επίρρωσης των αποδεικτικών στοιχείων όλως συσταλτικώς στην περίπτωση του πίνακα που αφορούσε τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004. Κατά την άποψη του θεσμικού οργάνου, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, στο μέτρο που έκρινε, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι έπρεπε ο ίδιος ο πίνακας, από μόνος του, να αποδεικνύει την ύπαρξη της επίμαχης παράβασης, χωρίς να ληφθούν υπόψη άλλα αποδεικτικά στοιχεία και επεξηγηματικά σχόλια, όπως αυτά που περιέχονταν στην αίτηση της Ideal Standard για επιείκεια. Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης την οποία υπέχει, παραλείποντας να εξετάσει την αποδεικτική αξία των επεξηγήσεων που παρέχονταν με την ως άνω αίτηση. Προσθέτει δε, προς επίρρωση του συγκεκριμένου σκέλους, ότι η εκτίμηση του ίδιου αποδεικτικού στοιχείου στην απόφαση της

16ης Σεπτεμβρίου 2013, Duravit κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-364/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:477), κατέληξε σε διαφορετικό συμπέρασμα, ήτοι στην κατάφαση της αποδεικτικής αξίας του εν λόγω πίνακα.

48 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν ότι το σκέλος αυτό είναι απαράδεκτο, στον βαθμό που η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να επανεξετάσει την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων από το Γενικό Δικαστήριο. Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες αυτές θεωρούν ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε προσηκόντως τον πίνακα που αφορούσε τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004. Συμφωνούν, τέλος, με την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η Επιτροπή δεν έδωσε καμία εξήγηση που να ενισχύει το συμπέρασμα ότι η συνάντηση εκείνη είχε ως αντικείμενο συζητήσεις με περιεχόμενο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

49 Όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης, το ζήτημα αν το Γενικό Δικαστήριο τήρησε τους κανόνες που διέπουν το βάρος και τη διεξαγωγή απόδειξης στο πλαίσιο της εξέτασης όσων επικαλέστηκε η Επιτροπή, προκειμένου να τεκμηριώσει την ύπαρξη παράβασης των περί ανταγωνισμού κανόνων του δικαίου της Ένωσης, είναι νομικό ζήτημα που μπορεί να προβληθεί κατ' αναίρεση. Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς τα όσα ισχυρίζονται οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι παραδεκτό.

50 Ως προς το βάσιμο του σκέλους αυτού, σημειώνεται ότι, όπως έχει γίνει δεκτό, δεδομένου ότι είναι πασίγνωστες τόσο η απαγόρευση συμμετοχής σε αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές και συμφωνίες όσο και οι κυρώσεις που ενδέχεται να επιβληθούν στους παραβάτες, είναι σύνηθες να αναπτύσσονται λαθραία οι δραστηριότητες τις οποίες συνεπάγονται οι συμφωνίες και οι πρακτικές αυτές, να πραγματοποιούνται μυστικές συσκέψεις, συχνότατα σε τρίτες χώρες, και να περιορίζονται στο ελάχιστο τα συναφή έγγραφα. Ακόμη και όταν η Επιτροπή ανακαλύπτει στοιχεία τα οποία πιστοποιούν κατά τρόπο σαφή παράνομες επαφές μεταξύ επιχειρήσεων, όπως είναι τα πρακτικά συνάντησης, τα στοιχεία αυτά είναι κατά κανόνα αποσπασματικά και διάσπαρτα, με αποτέλεσμα να είναι συχνά αναγκαία η ανασύνθεση ορισμένων λεπτομερειών διά επαγωγικών συλλογισμών (βλ. απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, EU:C:2004:6, σκέψεις 55 και 56).

51 Εξάλλου, η ύπαρξη αντίθετης προς τον ανταγωνισμό πρακτικής ή συμφωνίας πρέπει, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, να συναχθεί από ορισμένες συμπτώσεις και ενδείξεις, οι οποίες, θεωρούμενες στο σύνολό τους, μπορούν να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης λογικής εξήγησης, την απόδειξη ότι συντρέχει παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού (βλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, Total Marketing Services κατά Επιτροπής, C-634/13 P, EU:C:2015:614, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη παράβασης του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, είναι απαραίτητο η Επιτροπή να επικαλεσθεί σοβαρά, συγκεκριμένα και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία. Εντούτοις, δεν απαιτείται καθένα από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίζει η Επιτροπή να πληροί κατ' ανάγκην τα ως άνω κριτήρια ως προς κάθε στοιχείο της παράβασης. Αρκεί η δέσμη των ενδείξεων που επικαλείται το εν λόγω θεσμικό όργανο, εκτιμώμενη ως σύνολο, να ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2010, Knauf Gips κατά Επιτροπής, C-407/08 P, EU:C:2010:389, σκέψη 47).

53 Εν προκειμένω, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, εφόσον ο πίνακας τον οποίο η Ideal Standard περιέλαβε σε παράρτημα της αίτησής της για επιείκεια δεν περιέχει οποιαδήποτε ένδειξη που να τον συνδέει με τη συνάντηση της AFICS στις

25 Φεβρουαρίου 2004 ούτε αναφέρει ονόματα ανταγωνιστών ή κατώτατες και ανώτατες τιμές τις οποίες δεσμεύονταν να χρεώνουν οι ανταγωνιστές, ο πίνακας αυτός δεν επιρρωννύει τον καθορισμό τιμών στο πλαίσιο της προαναφερθείσας συνάντησης.

54 Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση ότι το Γενικό Δικαστήριο έθεσε έτσι ως προς τον πίνακα αυτόν τέτοιες απαιτήσεις που, αν πληρούνταν, ο ως άνω πίνακας θα αποτελούσε, από μόνος του, επαρκές αποδεικτικό στοιχείο για να γίνει δεκτό ότι υφίστατο καθορισμός των τιμών.

55 Εντούτοις, η Επιτροπή επικαλέστηκε τον εν λόγω πίνακα απλώς και μόνον ως επιβεβαιωτικό αποδεικτικό στοιχείο. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι το αποδεικτικό αυτό στοιχείο θα έπρεπε να περιέχει όλες τις πληροφορίες που θα αρκούσαν για να αποδειχθεί ο καθορισμός τιμών κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004, παρέλειψε να εξετάσει αν τα αποδεικτικά στοιχεία, θεωρούμενα στο σύνολό τους, ενίσχυαν το ένα το άλλο, οπότε δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία η οποία προεκτέθηκε στις σκέψεις 50 έως 52 της παρούσας απόφασης (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2007, Salzgitter Mannesmann κατά Επιτροπής, C-411/04 P, EU:C:2007:54, σκέψεις 44 έως 48).

56 Κατά συνέπεια, γίνεται δεκτό ότι το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι βάσιμο, χωρίς να χρειάζεται να αποφανθεί το Δικαστήριο επί των άλλων επιχειρημάτων που προέβαλε η Επιτροπή προς στήριξη του σκέλους αυτού.

Επί του τέταρτου σκέλους του πρώτου λόγου αναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

57 Με το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που δεν εξέτασε ορισμένα από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μνημονεύονταν στην επίδικη απόφαση και επιρρωννύουν τις δηλώσεις της Ideal Standard και της Roca, ειδικότερα δε τους μηνιαίους πίνακες με εμπιστευτικά αριθμητικά στοιχεία ως προς τις πωλήσεις, οι οποίοι περιέχονταν στις αιτιολογικές σκέψεις 572 έως 574 της επίδικης απόφασης και περιελήφθησαν στη δικογραφία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και τη δήλωση του κ. Laligné. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τα ως άνω στοιχεία είχαν τουλάχιστον επιβεβαιωτική αξία, εφόσον καταδείκνυαν ότι το 2004 είχαν πραγματοποιηθεί επαφές με περιεχόμενο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, ενισχύοντας έτσι την αξιοπιστία των δηλώσεων της Ideal Standard και της Roca.

58 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν ότι το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι απαράδεκτο, στον βαθμό που με αυτό η Επιτροπή αμφισβητεί, κατά την άποψή τους, τις πραγματικές εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου. Εξάλλου, υπογραμμίζουν ότι επικαλέστηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου τη δήλωση του κ. Laligné μόνο για να αποδείξουν την έλλειψη συνέπειας στις αιτήσεις επιείκειας της Ideal Standard και ότι η προαναφερθείσα δήλωση είναι, εν πάση περιπτώσει, άνευ σημασίας για την επίλυση της διαφοράς.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

59 Κατ' αρχάς πρέπει, για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 49 της παρούσας απόφασης, να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου την οποία προέβαλαν οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες.

60 Όσον αφορά την εκτίμηση του βασίμου του τέταρτου σκέλους του πρώτου λόγου, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που υπενθυμίστηκε στη σκέψη 39 της παρούσας απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο δεν οφείλει να αιτιολογεί ρητώς τις εκτιμήσεις του σχετικά με την αποδεικτική αξία κάθε αποδεικτικού στοιχείου που έχει υποβληθεί ενώπιόν του, ιδίως όταν κρίνει ότι αυτά στερούνται

ενδιαφέροντος ή σημασίας για την επίλυση της διαφοράς, υπό την επιφύλαξη όμως της υποχρέωσής του, αφενός, να τηρεί τις γενικές αρχές και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το βάρος και τη διεξαγωγή απόδειξης, και, αφετέρου, να μην παραμορφώνει τα αποδεικτικά στοιχεία.

61 Εξάλλου, ο αποδεικτικός ή μη χαρακτήρας των στοιχείων της δικογραφίας αποτελεί ζήτημα που εμπίπτει στην κυριαρχική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, η οποία εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο και δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν συντρέχει περίπτωση παραμόρφωσης των προσκομισθέντων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αποδεικτικών στοιχείων ή αν η ανακρίβεια των διαπιστώσεων του τελευταίου σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση της 19ης Μαρτίου 2015, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, C-286/13 P, EU:C:2015:184, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

62 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 110 έως 121 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά πόσον η Επιτροπή είχε αποδείξει ότι η Allia SAS και η Produits Céramiques de Touraine SA είχαν μετάσχει, κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004, σε συζητήσεις με θέμα τον συντονισμό των κατώτατων τιμών για τα προϊόντα χαμηλής ποιότητας.

63 Η ίδια η Επιτροπή, στο σημείο 90 του υπομνήματος αντίκρουσης το οποίο κατέθεσε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, είχε υπογραμμίσει ότι η δήλωση του κ. Laligné σχετιζόταν με τα τεκταινόμενα στο πλαίσιο άλλης επαγγελματικής ένωσης, και όχι της AFICS. Η Επιτροπή δεν ισχυρίζεται, στο πλαίσιο της παρούσας αναιρετικής δίκης, ότι είχε υποστηρίξει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι το αποδεικτικό αυτό στοιχείο έπρεπε να ληφθεί υπόψη ως επιβεβαιωτικό των δηλώσεων στις οποίες είχαν προβεί η Ideal Standard και η Roca σχετικά με τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν ανέλυσε το εν λόγω αποδεικτικό στοιχείο στο πλαίσιο της εκ μέρους του εξέτασης των συζητήσεων που διεξήχθησαν κατά την τελευταία αυτή συνάντηση.

64 Αντιθέτως, κακώς το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε, προτού κρίνει, στις σκέψεις 117 έως 120 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι δεν είχε προσκομισθεί κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς επίρρωση των δηλώσεων της Ideal Standard και της Roca, και ότι, ως εκ τούτου, αυτές δεν αποδείκνυαν επαρκώς ότι οι οικείες συζητήσεις είχαν περιεχόμενο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό, κατά πόσον οι πίνακες που μνημονεύονταν στις αιτιολογικές σκέψεις 572 έως 574 της επίδικης απόφασης και περιλαμβάνονταν στη δικογραφία μπορούσαν να επιρρωννύουν τις ως άνω δηλώσεις, όπως ρητώς υποστήριξε η Επιτροπή στα σημεία 97 και 99 του υπομνήματος αντίκρουσης το οποίο είχε καταθέσει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

65 Επομένως, το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι βάσιμο, στο μέτρο που προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν εξέτασε την αποδεικτική αξία των προαναφερθέντων πινάκων.

Επί του πέμπτου σκέλους του πρώτου λόγου αναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

66 Με το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο, παραλείποντας να εξετάσει διάφορα αποδεικτικά στοιχεία και θέτοντας υπέρμετρα αυστηρές απαιτήσεις ως προς την αποδεικτική αξία των στοιχείων τα οποία όντως εξέτασε, δεν προέβη σε συνολική εκτίμησή τους, όπως επιτάσσει η πάγια νομολογία.

67 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν, αφενός, ότι το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι απαράδεκτο, στον βαθμό που, με αυτό, η Επιτροπή αμφισβητεί τις πραγματικές εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου. Αφετέρου, το γεγονός ότι δεν αναλύθηκε το κάθε αποδεικτικό στοιχείο, ιδίως δε εκείνα που στερούνται σημασίας, επ' ουδενί σημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν προέβη σε συνολική εξέταση.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

68 Κατ' αρχάς πρέπει, για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 49 της παρούσας απόφασης, να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου την οποία προέβαλαν οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες.

69 Εν συνεχεία, λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων 43 έως 45, 49 έως 56, 64 και 65 της παρούσας απόφασης, από τις οποίες προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν τήρησε τους κανόνες που διέπουν την απόδειξη, δεν εξέτασε την αποδεικτική αξία ορισμένων στοιχείων της δικογραφίας και δεν ήλεγξε κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία, θεωρούμενα στο σύνολό τους, μπορούσαν πράγματι να ενισχύσουν το ένα το άλλο, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι βάσιμο.

70 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, ο πρώτος λόγος αναίρεσης πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός.

Επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης

Επιχειρήματα των διαδίκων

71 Με τον δεύτερο λόγο, η Επιτροπή προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κατέληξε σε συμπεράσματα και ανέπτυξε αιτιολογία που αντιφάσκουν προς τα συμπεράσματα και την αιτιολογία των αποφάσεων της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Roca κατά Επιτροπής (T-412/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:444, σκέψεις 198 και 239), της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Villeroy & Boch Austria κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-373/10, T-374/10, T-382/10 και T-402/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:455, σκέψεις 289 και 290), καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Duravit κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-364/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:477, σκέψη 324).

72 Μολονότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση του Γενικού Δικαστηρίου να αιτιολογεί τις αποφάσεις του δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να φθάνει μέχρι του σημείου να του επιβάλλεται να δικαιολογήσει τη λύση που δέχεται σε μια υπόθεση, σε σχέση με τη λύση που έχει δεχθεί σε άλλη υπόθεση της οποίας επιλήφθηκε, έστω και αν αφορά την ίδια επίδικη απόφαση, εντούτοις η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης δικαιολογούν, κατ' εξαίρεση, την αναίρεση της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι τέσσερις συναφείς υποθέσεις αφορούν την ίδια απόφασή της, τις ίδιες αιτιολογικές σκέψεις της εν λόγω απόφασης και τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία. Οι υποθέσεις αυτές θα μπορούσαν κάλλιστα, κατά την άποψη του θεσμικού οργάνου, να συνεκδικαστούν από το Γενικό Δικαστήριο. Η Επιτροπή καταλήγει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον, χωρίς να συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι προς τούτο, ακύρωσε εν μέρει την επίδικη απόφαση μόνον ως προς μία από τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες.

73 Οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες αντιτείνουν ότι ο δεύτερος λόγος της Επιτροπής, ως υπερβολικά γενικός και αόριστος, δεν μπορεί να είναι παραδεκτός. Εν πάση περιπτώσει, ουδεμία ασυνέπεια υπάρχει στην ίδια την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Επιπλέον, αν γίνονταν δεκτά τα επιχειρήματα της Επιτροπής, αυτές θα καταδικάζονταν βάσει απαράδεκτων αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία δεν αποτελούσαν μέρος της δέσμης των ενδείξεων που είχαν συζητηθεί, όπερ θα συνεπαγόταν προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και δη του δικαιώματος για δίκαιη δίκη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

74 Λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων στις σκέψεις 41 και 42 της παρούσας απόφασης, από τις οποίες προκύπτει κατ' ουσίαν ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έπρεπε να αρνηθεί να αναγνωρίσει οποιαδήποτε αποδεικτική αξία στις δηλώσεις στις οποίες προέβη η Roca στο πλαίσιο της αίτησής της για επιείκεια, στηριζόμενο αποκλειστικώς στην αιτιολογική σκέψη 586 της επίδικης απόφασης, παρέλκει η εξέταση του δεύτερου λόγου αναίρεσης, με τον οποίο υποστηρίζεται ουσιαστικά ότι η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης αντιφάσκει προς την αιτιολογία των αποφάσεων της Roca κατά Επιτροπής (T-412/10, 16ης Σεπτεμβρίου 2013, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:444), της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Villeroy & Boch Austria κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-373/10, T-374/10, T-382/10 και T-402/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:455), καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Duravit κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-364/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:477), στο μέτρο που, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε ότι οι ως άνω δηλώσεις δεν συνιστούσαν επίρρωση των αντίστοιχων δηλώσεων της Ideal Standard, ώστε να αποδειχθεί η συμμετοχή της Allia και της Produits Céramiques de Tourraine σε συζητήσεις για τις τιμές κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004.

75 Δεδομένου ότι το δεύτερο, το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου γίνονται, εν όλω ή εν μέρει, δεκτά, πρέπει να αναιρεθούν τα σημεία 1 και 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο, πρώτον, ακύρωσε εν μέρει την επίδικη απόφαση κατόπιν ελλιπούς εξέτασης τόσο αυτής όσο και των αποδεικτικών στοιχείων, δεύτερον, έκρινε ότι ένα συγκεκριμένο επιβεβαιωτικό αποδεικτικό στοιχείο δεν ήταν δυνατό να επιβεβαιώσει τον καθορισμό τιμών κατά τη συνάντηση της AFICS στις 25 Φεβρουαρίου 2004, τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλεγξε την αποδεικτική αξία ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων που μνημονεύονταν στην επίδικη απόφαση και περιλαμβάνονταν στη δικογραφία και, τέταρτον, παρέλειψε να εκτιμήσει αν τα αποδεικτικά στοιχεία, θεωρούμενα στο σύνολό τους, μπορούσαν να ενισχύσουν το ένα το άλλο. Η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται κατά τα λοιπά.

Επί της ανταναίρεσης

76 Προς στήριξη της ανταναίρεσης, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες προβάλλουν δύο λόγους, οι οποίοι στρέφονται κατά των σημείων 284 έως 291 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

Επί του πρώτου λόγου ανταναίρεσης

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ανταναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Κατά τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, καθώς δεν εφάρμοσε ορθώς το σύστημα των νομικών κανόνων που διέπουν το παραδεκτό των ισχυρισμών και των επιχειρημάτων. Ειδικότερα, κατά την άποψή τους, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε απαράδεκτο το επιχείρημα με το οποίο είχαν υποστηρίξει ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 ήταν ανεπαρκής.

78 Συναφώς επισημαίνουν ότι είναι πολύ σπάνιο στη νομολογία να κριθεί λόγος ακύρωσης απαράδεκτος και το συμπέρασμα αυτό δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση που δεν προβληθεί καμία επιχειρηματολογία προς στήριξη του οικείου λόγου. Εν προκειμένω όμως, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες είχαν, κατά τη γνώμη τους, αναπτύξει επαρκώς το σχετικό επιχείρημα, ώστε η

Επιτροπή να είναι σε θέση να απαντήσει σε αυτό και, μάλιστα, να αρχίσει την ανταλλαγή επιχειρημάτων επί του συγκεκριμένου σημείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, χωρίς να ισχυριστεί ότι ήταν υπερβολικά ασαφές ή αόριστο.

79 Εξάλλου, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες υποστηρίζουν, επικουρικώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να αιτιολογήσει την απόφασή του να μην εξετάσει το ίδιο αυτό επιχείρημα, διαπιστώνοντας ότι ήταν διατυπωμένο αόριστα και δεν χαρακτηριζόταν από την απαιτούμενη ακρίβεια προκειμένου να κριθεί παραδεκτό.

80 Η Επιτροπή, από τη δική της πλευρά, ισχυρίζεται ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ανταναίρεσης στηρίζεται σε επιλεκτική ανάγνωση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, καθώς και σε εσφαλμένη αντίληψη του τι κρίθηκε απαράδεκτο από το Γενικό Δικαστήριο.

81 Επ' αυτού, το θεσμικό όργανο τονίζει ότι η κρίση περί του απαραδέκτου αφορά αποκλειστικώς το σημείο 158 του δικογράφου των πρωτοδίκως προσφευγουσών, το οποίο περιείχε γενικόλογα επιχειρήματα σχετικά με τον τρόπο που είχαν προβληθεί οι εις βάρος τους ισχυρισμοί στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, ενώ το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε επί της ουσίας, με τις σκέψεις 288 έως 290 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τους ισχυρισμούς εις βάρος της Pozzi Ginori, λόγω της συμμετοχής της τελευταίας στις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo στην Ιταλία. Ακόμη και αν το απαράδεκτο κάλυπτε το σκέλος του λόγου ακύρωσης το οποίο αφορούσε την Ιταλία, εφόσον το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε επί της ουσίας τον λόγο ακύρωσης σχετικά με την παράβαση στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, η κρίση αυτή περί του απαραδέκτου δεν θα είχε, εν πάση περιπτώσει, κανένα αποτέλεσμα. Επομένως, κατά την Επιτροπή, η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης υπήρξε επαρκής συναφώς.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

82 Επισημαίνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στη σκέψη 286 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τη νομολογία σύμφωνα με την οποία ισχυρισμοί που διατυπώνονται αόριστα δεν πληρούν τις απαιτήσεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου ως προς το παραδεκτό.

83 Κατόπιν τούτου, έκρινε, στη σκέψη 287 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το επιχείρημα που είχαν προβάλει οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωσή της να εκθέσει επαρκώς κατά νόμον τις εις βάρος τους αιτιάσεις στη σχετική ανακοίνωση της 26ης Μαρτίου 2007, ήταν απαράδεκτο επειδή είχε διατυπωθεί αόριστα και δεν ήταν ακριβές.

84 Εντούτοις, στις σκέψεις 288 έως 290 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο έλεγξε το βάσιμο του επιχειρήματος ότι η Επιτροπή δεν είχε τηρήσει την υποχρέωσή της να εκθέσει επαρκώς κατά νόμον, στη σχετική ανακοίνωση της 26ης Μαρτίου 2007, τις αιτιάσεις εις βάρος της Pozzi Ginori, λόγω της συμμετοχής της τελευταίας στις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo, η οποία ήταν μία από τις ενώσεις για περισσότερα προϊόντα.

85 Επισημαίνεται, δηλαδή, ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες, προκειμένου να στηρίξουν τον λόγο ανταναίρεσης με τον οποίο προβάλλουν εσφαλμένη εφαρμογή του συστήματος των νομικών κανόνων που διέπουν το παραδεκτό των ισχυρισμών, επιχειρούν κατ' ουσίαν να καταδείξουν ότι ήταν αρκούντως ακριβές το προβληθέν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου επιχείρημά τους περί ελλιπούς περιγραφής της παράβασης η οποία τελέστηκε στην Ιταλία. Όπως όμως διαπιστώθηκε στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας απόφασης, το βάσιμο του επιχειρήματος αυτού είχε εξεταστεί από το Γενικό Δικαστήριο.

86 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ανταναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ανταναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

87 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ανταναίρεσης, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πρόδηλο νομικό σφάλμα ή, επικουρικώς, ότι παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά, κρίνοντας ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 ήταν επαρκής.

88 Ισχυρίζονται ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εσφαλμένο νομικό κριτήριο για να εκτιμήσει κατά πόσον ήταν επαρκείς οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση αιτιάσεων προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας. Ειδικότερα, υποστηρίζουν ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι αρκούσε η αναφορά σε «αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά» η οποία εκδηλώθηκε κατά τις συναντήσεις που μνημονεύονταν στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, χωρίς να διευκρινίζεται ούτε για τι είδους συμπεριφορά επρόκειτο ούτε οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια. Αν όμως το Γενικό Δικαστήριο είχε ακολουθήσει τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως δε την απόφαση της 9ης Ιουλίου 2009, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής (C-511/06 P, EU:C:2009:433), θα είχε ακυρώσει την επίδικη απόφαση στο μέτρο που αφορούσε την παράβαση στην ιταλική αγορά κεραμικών μπάνιου, δεδομένου ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 δεν εξέθετε με επαρκείς λεπτομέρειες τα σχετικά με αυτό το σκέλος της παράβασης, ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα άμυνας των πρωτοδίκως προσφευγουσών. Κατά την άποψή τους, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση χρησιμοποιήθηκε, ως προς το ελάχιστο αποδεκτό περιεχόμενο της ανακοίνωσης αιτιάσεων, ένα κριτήριο που δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), σχετικά με την κατανοητή γνωστοποίηση των απαγγελλόμενων κατηγοριών.

89 Επικουρικώς, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το συμπέρασμα το οποίο συνήγαγε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 289 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 ήταν επαρκής, συνιστά, εν πάση περιπτώσει, πρόδηλη παραμόρφωση του περιεχομένου της δικογραφίας. Το συμπέρασμα αυτό αντιφάσκει, άλλωστε, προς το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449), όσον αφορά την επάρκεια του ίδιου χωρίου της εν λόγω ανακοίνωσης αιτιάσεων.

90 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου ως προς το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ανταναίρεσης, υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για νέο ισχυρισμό που δεν είχε προβληθεί πρωτοδίκως. Ειδικότερα, κατά το θεσμικό όργανο, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες είχαν υποστηρίξει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 δεν αναφερόταν σε κανένα πραγματικό περιστατικό σχετικό με την ένωση Michelangelo. Κατ' αναίρεση όμως διατείνονται ότι οι πληροφορίες τις οποίες παρείχε η Επιτροπή ως προς το «είδος» των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό ενεργειών δεν περιλαμβάνονταν σε εκείνη την ανακοίνωση αιτιάσεων, όπερ αποτελεί νέο ισχυρισμό.

91 Το θεσμικό όργανο επισημαίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, το συγκεκριμένο σκέλος στερείται ερείσματος. Κατά την άποψή της, η απόφαση που εκδίδεται κατά το πέρας διαδικασίας σχετικής με παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν είναι απαραίτητο να αποτελεί ακριβές αντίγραφο της ανακοίνωσης αιτιάσεων η οποία έχει κοινοποιηθεί στο πλαίσιο της οικείας διαδικασίας, ενώ η υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας τηρείται από τη στιγμή που η απόφαση αυτή δεν καταλογίζει στους ενδιαφερομένους παραβάσεις διαφορετικές από τις μνημονευόμενες στην έκθεση των αιτιάσεων και στηρίζεται μόνο σε πραγματικά περιστατικά ως προς τα οποία οι ενδιαφερόμενοι είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν την άποψή τους.

92 Όσον αφορά το επιχείρημα των πρωτοδίκως προσφευγουσών ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν εφάρμοσε το νομικό κριτήριο που διαμορφώθηκε με την απόφαση της 9ης Ιουλίου 2009, Archer Daniels Midland κατά Επιτροπής (C-511/06 P, EU:C:2009:433), προκειμένου να εξετάσει τη δυνατότητά τους να αμυνθούν αποτελεσματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι το επιχείρημα αυτό δεν είναι δυνατόν να ευδοκιμήσει. Κατά το θεσμικό όργανο, η λύση που δόθηκε με την απόφαση εκείνη δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, αφού οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι έλαβαν γνώση τόσο των αιτιάσεων σχετικά με την παρουσία τους στις συναντήσεις, με τις ημερομηνίες των οικείων συναντήσεων όσο και των αποδεικτικών στοιχείων, αλλά υποστηρίζουν απλώς ότι δεν ενημερώθηκαν για το «είδος των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό ενεργειών», ο οποίος όρος είναι πολύ αόριστος και δεν εξηγεί για ποιον λόγο η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 υπήρξε ανεπαρκής. Το θεσμικό όργανο παρατηρεί επίσης ότι οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες είχαν περιγραφεί στα σημεία 256 και 393 έως 400 της ανακοίνωσης αιτιάσεων και ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες έδειξαν, με την απόφασή τους στην ανακοίνωση αυτή, ότι αντιλήφθηκαν το «είδος» των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό ενεργειών, οπότε η προβαλλόμενη ανεπάρκεια της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 δεν είχε τον παραμικρό αντίκτυπο στη διαδικασία.

93 Στον βαθμό που το επιχείρημα των πρωτοδίκως προσφευγουσών περί παράβασης του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ προϋποθέτει, ως παραδοχή, ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 ήταν ανεπαρκής, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται ουσιώδης απόκλιση μεταξύ της εν λόγω ανακοίνωσης αιτιάσεων και της επίδικης απόφασης, ώστε να στοιχειοθετείται παράβαση του ως άνω άρθρου.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

94 Σημειωτέον ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 288 έως 291 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αν τα στοιχεία που περιέχονταν στην ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 όσον αφορά τη συμμετοχή της Pozzi Ginori στις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo έδωσαν στις πρωτοδίκως προσφεύγουσες τη δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματα άμυνάς τους, δεδομένου ότι αυτές είχαν υποστηρίξει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων δεν παρείχε καμία λεπτομέρεια ως προς την προβαλλόμενη αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά κατά τις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo.

95 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε κατ' αρχάς, στη σκέψη 288 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι αφενός ο πίνακας σχετικά με τις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo, η οποία ήταν μία από τις ενώσεις για περισσότερα προϊόντα, ο οποίος περιλαμβανόταν στο σημείο 277 της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, πιστοποιούσε τη συμμετοχή της Pozzi Ginori στις συναντήσεις της συγκεκριμένης ένωσης όπου τελούνταν οι αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες, και αφετέρου γραπτές αποδείξεις των ενεργειών αυτών υπήρχαν στις υποσημειώσεις που είχαν προστεθεί επί του πίνακα. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 289 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι οι εξηγήσεις τις οποίες παρείχε η Επιτροπή ως προς το θέμα της συμμετοχής της Pozzi Ginori στις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo, καίτοι ευσύνοπτες, έδιναν στις πρωτοδίκως προσφεύγουσες τη δυνατότητα να αντιληφθούν επακριβώς ποιες ενέργειες προσάπτονταν στην Pozzi Ginori. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε, επίσης στη σκέψη 289 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή είχε αναφερθεί, με το σημείο 277 της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, στο είδος των προσαπτόμενων ενεργειών, στη συχνότητά τους, στην ακριβή ημερομηνία τέλεσής τους και στα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία διέθετε. Εξ αυτών το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε, στη σκέψη 290 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι τα στοιχεία που περιέχονταν στη ανακοίνωση αιτιάσεων επαρκούσαν για να είναι σε θέση οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες να ασκήσουν τα δικαιώματα άμυνας.

96 Διαπιστώνεται ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες απλώς και μόνον επαναλαμβάνουν τα επιχειρήματα που είχαν ήδη προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και, στην πραγματικότητα, αποσκοπούν στο να επανεξετάσει το Δικαστήριο την ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007. Τούτο όμως

είναι απαράδεκτο κατ' αναίρεση (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/03 P, EU:C:2006:541, σκέψη 50 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

97 Ως προς το παραδεκτό του επιχειρήματος περί παράβασης του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες λαμβάνουν συναφώς ως δεδομένο ότι είναι παραδεκτό το επιχείρημα περί ανεπάρκειας της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007.

98 Εφόσον όμως, αφενός, από τη σκέψη 96 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι το τελευταίο αυτό επιχείρημα είναι απαράδεκτο και, αφετέρου, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες δεν εξηγούν με ποιον ακριβώς τρόπο το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, αλλά περιορίζονται στο να επαναλάβουν, γενικώς, ότι το περιεχόμενο της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 δεν πληροί τις απαιτήσεις του ως άνω άρθρου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες επιδιώκουν κατ' ουσίαν να προβεί το Δικαστήριο σε νέα εκτίμηση της επάρκειας της εν λόγω ανακοίνωσης αιτιάσεων, υποκαθιστώντας το Γενικό Δικαστήριο στη δική του εκτίμηση, χωρίς όμως να επικαλεστούν οποιαδήποτε παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών ή των αποδεικτικών στοιχείων. Τέτοιο επιχείρημα όμως δεν είναι παραδεκτό κατ' αναίρεση.

99 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ανταναίρεσης είναι απορριπτέο ως απαράδεκτο.

100 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος ανταναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αλυσιτελής.

Επί του δεύτερου λόγου ανταναίρεσης

– Επιχειρήματα των διαδίκων

101 Με τον δεύτερο λόγο ανταναίρεσης, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 ήταν επαρκής όσον αφορά την παράβαση στην ιταλική αγορά κεραμικών μπάνιου, στηριζόμενο σε αιτιολογία η οποία αντιφάσκει προς την αντίστοιχη στις αποφάσεις που εκδόθηκαν επί των συναφών υποθέσεων, ενώ διατείνονται επιπλέον ότι η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης είναι ελλιπής ως προς το συγκεκριμένο σημείο. Ισχυρίζονται ότι η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν συνάδει με τον τρόπο με τον οποίο το ίδιο εκτίμησε την ίδια ανακοίνωση αιτιάσεων, σε σχέση με τις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo, στο πλαίσιο της απόφασης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449). Κατά τις πρωτοδίκως προσφεύγουσες, η ανακοίνωση αιτιάσεων πρέπει να έχει το ίδιο περιεχόμενο ως προς όλους τους αποδέκτες της.

102 Εν πάση περιπτώσει, η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη, καθόσον είναι αδύνατο να διευκρινιστεί για ποιους λόγους η εκτίμηση στην οποία προέβη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ως προς τον βαθμό λεπτομέρειας της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 είναι διαφορετική σε σχέση με την εκτίμησή του επί του ίδιου ζητήματος στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449).

103 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προβαλλόμενη ανεπάρκεια της ανακοίνωσης αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007, ακόμη και αν διαπιστωθεί, θέτει ζήτημα παραμόρφωσης του περιεχομένου της δικογραφίας και, από τη στιγμή που οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι συντρέχει περίπτωση πρόδηλης παραμόρφωσης, αλλά απλώς επιδιώκουν να επανεξετάσει το Δικαστήριο τη σκέψη 288 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το σχετικό επιχείρημα είναι απαράδεκτο κατ' αναίρεση.

104 Επιπλέον, όσον αφορά το επιχείρημα των πρωτοδίκως προσφευγουσών ότι παρατηρείται ασυνέπεια ανάμεσα στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449), το θεσμικό όργανο ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται, κατ' αρχήν, υποχρέωση του Γενικού Δικαστηρίου να δικαιολογεί τη λύση που δίνει σε συγκεκριμένη υπόθεση σε σχέση με τη λύση την οποία έχει δώσει σε άλλη, έστω και αν αμφότερες αφορούν την ίδια απόφαση της Επιτροπής.

105 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα ζητήματα που τίθενται στις δύο υποθέσεις είναι διαφορετικά, για δύο λόγους. Πρώτον, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449), το ζήτημα ήταν αν η σιωπή μπορούσε να ερμηνευθεί ως παραδοχή της συμμετοχής σε αντίθετες προς τον ανταγωνισμό ενέργειες, και όχι αν η ανακοίνωση αιτιάσεων της 26ης Μαρτίου 2007 υπήρξε επαρκής. Δεύτερον, η Pozzi Ginori δεν σιώπησε απέναντι στις κατηγορίες σχετικά με τις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo στην Ιταλία, ενώ η Wabco Europe είχε σιωπήσει και το Γενικό Δικαστήριο χρειάστηκε να ερμηνεύσει τη σιωπή της. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή προσθέτει ότι ουδείς λόγος συντρέχει να γίνει και στην υπό κρίση υπόθεση το σφάλμα στο οποίο ενδεχομένως υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449).

106 Κατά την Επιτροπή, οι πρωτοδίκως προσφεύγουσες δεν αναφέρθηκαν σε κανένα πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο το οποίο θα μπορούσαν να έχουν προσκομίσει αν είχε αποσαφηνιστεί το «είδος των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό ενεργειών» που τελούνταν κατά τις συναντήσεις της ένωσης Michelangelo. Η Επιτροπή καταλήγει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, τα επιχειρήματά τους είναι υποθετικά και στερούνται ερείσματος, ενώ ακόμη και αν διαπιστωνόταν όντως νομικό σφάλμα, δεν θα έπρεπε να επισύρει την ακύρωση της επίδικης απόφασης στο μέτρο που αφορά την ιταλική αγορά.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

107 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η υποχρέωση του Γενικού Δικαστηρίου να αιτιολογεί τις αποφάσεις του δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να φθάνει μέχρι του σημείου να του επιβάλλεται να δικαιολογήσει τη λύση που δέχεται σε μια υπόθεση, σε σχέση με τη λύση που έχει δεχθεί σε άλλη υπόθεση της οποίας επιλήφθηκε, έστω και αν αφορά την ίδια επίδικη απόφαση. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι, όταν ένας από τους αποδέκτες απόφασης ασκεί προσφυγή με αίτημα την ακύρωσή της, ο δικαστής της Ένωσης επιλαμβάνεται μόνον των στοιχείων εκείνων που αφορούν τον προσφεύγοντα. Αντιθέτως, τα στοιχεία τα οποία αφορούν τους άλλους αποδέκτες δεν εμπίπτουν, υπό την επιφύλαξη ιδιαίτερων περιστάσεων, στο αντικείμενο της διαφοράς που καλείται να επιλύσει ο δικαστής της Ένωσης (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 66 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

108 Ως εκ τούτου, είναι απορριπτέο το επιχείρημα των πρωτοδίκως προσφευγουσών περί αντίφασης μεταξύ της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και της απόφασης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449).

109 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ανταναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

110 Κατά συνέπεια, η ανταναίρεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

111 Βάσει του άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον η αίτηση αναίρεσης είναι βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

112 Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν εξέτασε πλήρως τα αποδεικτικά στοιχεία, η διαφορά δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση.

113 Κατά συνέπεια, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

114 Δεδομένου ότι η υπόθεση αναπέμπεται στο Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα που αφορούν την παρούσα αναιρετική διαδικασία.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί τα σημεία 1 και 2 του διατακτικού της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, EU:T:2013:457).

2) Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης κατά τα λοιπά.

3) Απορρίπτει την ανταναίρεση.

4) Αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το τμήμα της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, EU:T:2013:457), το οποίο αναιρείται με την παρούσα απόφαση.

5) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)